

de tegenwoordige tijdsomstandigheden toch misschien nóg wel de overweging waard zijn, te meer als men zich daarbij voor oogen stelt, dat het op deze wijze te bezuinigen bedrag mogelijkerwijze toereikend zou zijn ter bestrijding van de onkosten, verbonden aan de invoering van den ontworpen staatsgezondheidsdienst.

Overigens zou langs dezen weg de in ons land bestaande onbillijkheid kunnen worden weggenomen, dat een deel van het overheidsperoneel ambtelijke ziektecontrôle geniet; een ander, grooter, deel daarentegen niet.

Hoorn, 23 April 1922.

E. HEKMA.

HOMOSEXUALITEIT.

VAN DER HOOP meent, dat de meeste onderzoekers homosexualiteit als aangeboren beschouwen, omdat „het sinds geruimen tijd mode is om alle psychische verschijnselen, die men niet begrijpt, zonder verder bewijs als aangeboren te beschouwen”. De onderzoekers, die ik aanhaalde, begrijpen de homosexualiteit echter wel. De meesten van hen nemen de „Sexuelle Zwischenstufentheorie” van M. HIRSCHFELD aan, die een merkwaardigen steun heeft gevonden in de onderzoekingen van STEINACH betreffende de puberteitsklier. De kritiek, die op deze onderzoekingen geoefend is, betreft de vraag, of het secretieproduct, dat op de sexueele verschijnselen zoo'n sterken invloed uitoefent, een voortbrengsel is van de tusschenstof of van het zaadvormend gedeelte. Aan den invloed zelf verandert deze kritiek niemandal.

Een aanhanger der school van FREUD zooals VAN DER HOOP, en iemand, die dat niet is, zullen het wel niet spoedig eens worden omtrent de opvatting, die FREUD verkondigt van de homo-erotiek, zooals FREUD de homosexualiteit noemt. Terecht wijst VAN DER HOOP erop, dat FREUD onderscheidt: 1ste het somatisch karakter van het geslacht; 2de de mannelijke of vrouwelijke psychische houding; 3de de keuze van het object.

Ad. 1. geeft ook FREUD toe, dat het physisch hermaphroditisme bestaat en voorkomt. Hij voegt er aan toe, dat ook bij zgn. normalen resten voorkomen van het andere geslacht, en vindt dat heel natuurlijk, daar de oorspronkelijke aanleg van den mensch bisexueel is. Dat klopt trouwens precies met de leer van HIRSCHFELD.

Ad. 2. Ook zij, die aannemen, dat de psychische homosexualiteit aangeboren is, gelooven niet, dat een zuigeling van het homoseksueele type zich (waarneembaar) onderscheidt van een zuigeling van het heteroseksueele type. Zij gronden het aangeboren zijn op de waarneming, dat zoolang er sprake is van psychisch sexueele gevoelens en gedachten, die bij de uraniërs anders zijn dan bij de heteroseksueelen. FREUD zegt daarvan: „Die Eigentümlichkeit der Inversion datiert bei den Individuen entweder von jeher, soweit seine Erinnerung zurückreicht, oder dieselbe hat sich erst zu einer bestimmten Zeit vor oder nach der Pubertät bemerkbar gemacht”, en verder: „Von der extremsten Form kann man etwa regelmässig annehmen dasz die Inversion seit sehr früher Zeit bestanden hat und dasz die Person sich mit ihrer Eigentümlichkeit innig fühlt.

Ad. 3. zegt FREUD van een gedeelte der uraniërs: „Sie sind absolut invertiert d.h. ihr Sexualobject kann nur gleichgeschlechtlich sein, während dasz gegensätzliche Geschlecht für sie niemals Gegenstand der geschlechtlichen Sehnsucht ist, sondern sie kühl lässt oder selbst sexuelle Abneigung bei ihnen hervorruff” enz.

Ik weet heel goed, dat FREUD hieromtrent veel meer zegt, over „Verdrängung” en „Muttercomplex”, maar ik meen met bovenstaande aanhaling uit „Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie” van FREUD bewezen te hebben, dat „zelfs FREUD moet toegeven, dat bij een groot gedeelte de homosexualiteit aangeboren is”.

Amsterdam, 23 April 1922.

A. KROVELD.